

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/136/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219205809
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7219205809.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej a JUDr. Frederiky Zozulákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. T. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach dieťaťa rodičov: H. A. nar. X.X.XXXX bývajúcej v Q. na B. T. č.XX zastúpenej Advokátskou kanceláriou Marián Vojčík s.r.o. zastúpená konateľom JUDr. Mariánom Vojčíkom advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Jazmínovej ul. č. 1 a Y. T. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v Č. I. v O. na ul. Q. XX/X v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 26P/165/2019-102 zo dňa 18.7.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení súd uviedol, že matka sa návrhom zo dňa 2.7.2019 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadala upraviť styk otca s maloletým T. bez jej prítomnosti každý párný týždeň v mesiaci od piatku 16.00 hod. do nedele 16.00 hod. Súčasne žiadala zvýšiť výživné zo sumy 4.000,- CZK mesačne na 320,- € mesačne, ktorú je povinný uhradiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo o rodičovských právach a povinnostiach k maloletému rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Brne zo dňa 2.4.2019 č.k. 20Co/80/2019-151. Od uvedenej úpravy nastali závažné zmeny, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne úpravy styku a výšky výživného na maloletého. Podstatnou zmenou odôvodňujúcou nariadenie neodkladného opatrenia je nástup maloletého do detských jasí s názvom „S láskou“ odo dňa 1.7.2019. Dňa 13.5.2019 bola s maloletým na kontrole u obvodnej pediatričky, ktorá v rámci kontroly odporúčala vyšetrenie maloletého u psychológa. Dňa 27.5.2019 bola na základe odporúčania praktického lekára s maloletým na psychologickom vyšetrení, ktorého záverom bolo odporúčenie zaradiť maloletého do kolektívneho zariadenia. Maloletý navštevuje detské jasle od pondelka do piatka v čase od 8.00 do 16.00 hod. Na základe odporúčania praktického lekára, psychologičky je v záujme maloletého pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin navštevovanie detských jasí v období dvoch mesiacov od 1.7.2019 do 30.8.2019. Následne bude maloletý navštevovať od 1.9.2019 Materskú školu v Košiciach na Humenskej č. 51, v ktorej bude zaradený na adaptačný pobyt na celodenné vzdelávanie a výchovu. Ďalšou zmenou odôvodňujúcou nariadenie neodkladného opatrenia je otcom nedodržiavanie určených termínov pre styk s maloletým dieťaťom. Otec svojvoľne a bez akéhokoľvek vysvetlenia, resp. uvedenia dôvodu si vyberá preňho vyhovujúce termíny stretnutí s maloletým. Už od narodenia maloletého, teda v čase keď ešte žila s maloletým v O., bol styk otca s maloletým nepravdivý, skôr výnimočný a na krátke chvíle. Po odsťahovaní sa maloletým do Q. s písomným súhlasom otca, v čase pred vyhlásením rozsudku

Okresného súdu v Znojme, sa otec v priebehu pol roka stretol s maloletým len dvakrát. V dôsledku toho maloletý nebol zvyknutý na otca. V období od vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie v Znojme, ktorý upravil dvojmesačné adaptačné obdobie, sa otec osobne stretol s maloletým iba jedenkrát. Má za to, že primárny je záujem mal. dieťaťa a tento ľubovoľný spôsob realizácie styku zo strany otca, predstavuje pre maloletého príliš náročnú psychickú záťaž, ktorú maloletý zle znáša. Po návrate domov je maloletý značne pripútaný na matku a ak ju nevidí, začne panicky plakať, triasť sa a hádzať o zem. Po uskutočnení prvých stretnutí sa prejavuje negatívny vplyv na maloletého z dôvodu dlhodobej odluky od matky a výraznej zmeny výchovného prostredia. Súdom upravený styk otca s maloletým považuje za nevhodný, neprimeraný veku dieťaťa a jeho naviazanosti na matku, pričom má záujem na tom, aby sa styk otca s maloletým v takomto nízkom veku realizoval v pravidelnejších, avšak najmä v kratších časových intervaloch. Častejšie stretnutia by prispeli k tomu, aby si dieťa zvyklo na svojho otca a jeho rodinu Rovnako by tieto stretnutia viedli aj k prejavu výchovného účinku mužského elementu, ktorý pre svoj správny vývoj potrebuje každé dieťa. Ďalšiu skutočnosť odôvodňujúcu nariadenie neodkladného opatrenia je aj povinnosť podstupovať príliš dlhú a náročnú cestu z Q. do O. a späť, čo predstavuje 1200 km týždenne. Poukazuje na to, že nemá k dispozícii žiadne motorové vozidlo, ktorým by mohla povinnosť uloženú súdom riadne plniť, navyše jej finančná situácia je v porovnaní s otcom diametrálne odlišná a neporovnateľne horšia. Taktiež v danom prípade nebol braný ohľad na prioritný a skutočný záujem mal. dieťaťa, ktoré musí absolvovať 600 km dlhú cestu dvakrát do mesiaca. V dôsledku uvedeného je osobné vyzdvihnutie si mal. dieťaťa v O. nerealizovateľné a neprimerane finančne zaťažujúce. V ďalšom konkretizovala výdavky v súvislosti s bývaním, zabezpečením stravy, oblečenia, obuvi, voľnočasové aktivity, stravy v detských jasliach a samotné detské jasle, čo mesačne predstavuje sumu 640,- €. Naďalej jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 6.111,- CZK v prepočte 239,78 €. Iný príjem nemá. Svoje aktuálne mesačné výdavky vyčíslila sumou 400,- €. Podrobne opísala majetkové pomery otca a výkon jeho podnikateľskej činnosti, prevod obchodného podielu na matku otca. Okrem príjmu otca poukázala aj na vlastníctvo nehnuteľností v hodnote približne 157.200,- € a užívanie osobného motorového vozidla zn. Mercedes Benz typu GLE 350 d 4MATIC kupé, ktorého hodnota je približne 2.000.000,- CZK. Naliehavosť úpravy výšky výživného je daná zvýšením nákladov a výdavkov na maloletého súvisiacich s jeho nástupom do detských jasí odo dňa 1.7.2019, ktoré nie je schopná uhrádzať zo svojho súčasného príjmu t.j. rodičovského príspevku a výživného na mal. dieťa.

3. Súd prvej inštancie lustráciou zistil, že na Okresnom súde Košice II je pod sp. zn. 19P/96/2019 vedené konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému T.. Matka žiadala upraviť styk otca s maloletým dieťaťom bez jej prítomnosti každý páry týždeň v mesiaci od piatku 16.00 hod. do nedele 16.00 hod. Zároveň žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletého zo sumy 4.000,- CZK na sumu 320,- € mesačne, ktorú je povinný uhradiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca.

4. Následne súd citoval ustanovenie § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 2 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 361 ods. 1, § 366 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a návrh matky zamietol, pretože neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie ne odkladného opatrenia a nebola preukázaná naliehavosť zásahu súdu do pomerov účastníkov.

5. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu odvolanie matka z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v znení uvedenom v návrhu. Opätovne uviedla, že otec realizuje stretnutie s maloletým dieťaťom podľa svojej ľubovôle bez zachovania akejkoľvek pravidelnosti styku a bez zreteľa na najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorým je nepochybne čo najčastejší možný osobný kontakt s oboma rodičmi, obzvlášť v takomto nízkom veku. V dôsledku otcovho prístupu má v súčasnosti maloleté dieťa osobný kontakt so svojím otcom len jedenkrát do mesiaca, aj to v nepretržitom trvaní jedného týždňa. Maloleté dieťa je jeden celý týždeň bez svojej matky, jedine s otcom, s ktorým v súčasnosti nemá vybudovaný žiaden citový vzťah, čo je pre dieťa vysoko traumatizujúce a predstavuje psychickú záťaž. Nepravidelnosť stretnutí s otcom predstavuje pre maloleté dieťa nemožnosť maloletého dieťaťa vybudovať si plnohodnotný vzťah a čo najväčšiu citovú väzbu k otcovi. Naliehavosť navrhovanej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom spočíva primárne v tom, aby dieťa nemuselo zažívať vyhrotené situácie spočívajúce v tom, že otec o dieťa nejavil záujem, nesnažil sa ho kontaktovať, nevyužíval svoje právo na informácie. Ak by aj otec bol v období od 1.7.2019 v kontakte s maloletým dieťaťom pravidelne každý jeden deň v takomto nízkom veku maloletého dieťaťa, sa po vyše mesačnej odluke od svojho otca podstata a význam predchádzajúceho naviazaného kontaktu vytratí. V ďalšom poukazuje

na opodstatnenosť odsťahovania sa z Českej republiky spolu s maloletým dieťaťom a s tým spojená finančná náročnosť i výdavky s cestovaním do O.. Má za to, že súd prvej inštancie sa náležite nevysporiadal s jej argumentáciou, v zmysle ktorej návšteva detských jasí je realizovaná na základe lekárskeho odporúčania a je v záujme maloletého dieťaťa. Rovnako sa nevysporiadal s predloženými dôkazmi, ktoré preukazujú tvrdenia, že maloleté dieťa navštevuje detské jasle na základe lekárskeho odporúčania a nie na základe ľubovôle matky. Súd len vo všeobecnosti konštatoval, že detské jasle nie sú povinné ale dobrovoľné, s čím vo všeobecnosti súhlasí, avšak v prípade maloletého syna je to na odporúčanie detskej psychologičky, teda ide o špecifický prípad vzhľadom na to, že každý prípad je nevyhnutné posudzovať individuálne bez aplikovania všeobecných šablón.

6. Odvolací súd postupom podľa § 329 ods. 1 vety druhej CSP umožnil otcovi a kolíznemu opatrovníkovi vyjadriť sa k návrhu a k odvolaniu matky. Kolízny opatrovník sa nevyjadril.

7. Otec vo vyjadrení k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Uviedol, že o výške výživného, ako i styku so synom bolo naposledy právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu v Znojme dňa 15.8.2018 č.k. 19PaNc 52/2018 v znení rozsudku Krajského súdu v Brne zo dňa 2.4.2019 č.k. 20Co 80/2019-151. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 26.4.2019. V uvedenom konaní bolo pre prevedení rozsiahleho dokazovania rozhodnuté o výživnom pre syna vo výške 4.000 Kč a o rozsahu a termínoch stretávania sa so synom. Úprava podľa rozsudkov začala byť realizovaná od prvého týždňa v mesiaci máj 2019. Od uvedenej doby nenastala na strane matky ani na jeho strane, ako aj maloletého dieťaťa žiadna zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala snahu matky spochybníť vydané rozhodnutia českých súdov. Konania tak prvoinštančné, ako aj odvolacie matka bojkotovala, opakovane nepreberala zásielky súdu, spôsobovala prieťahy v konaní a nedostavila sa k nariadenému pojednávaniu pred odvolacím súdom. Pre jej pasivitu musel byť ustanovený matke Krajským súdom v Brne opatrovník z radov advokátov. Čo sa týka tvrdení uvádzaných matkou v návrhu, ako aj v odvolaní, na tieto by musela reagovať, nakoľko všetky sú nepravdivé a skreslené tvrdenia, jeho stanovisko by bolo príliš obsiahle, na čo nie je v konaní o neodkladnom opatrení priestor. Všetky matkou tvrdené skutočnosti ohľadne ich rozchodu a údajného nezájmu o syna boli už uplatnené a prejednávané v súdnych konaniach. V podanom vyjadrení sa vyjadruje k vzájomnému spolužitiu s matkou maloletého dieťaťa, ako i prebiehajúcim súdnym konaniam pred Okresným súdom v Znojme a Krajským súdom v Brne. Vo vzťahu k výške výživného pre syna boli jeho majetkové, zárobkové a osobné pomery zistené českými súdmi, k tvrdeniam matky sa preto nebude vyjadrovať, nakoľko sú obsahom súdneho spisu Okresného súdu v Znojme. Od rozhodnutia súdu o výživnom sa jeho majetkové a zárobkové pomery a schopnosti nezmenili. Naopak, na strane matky došlo k zmene v tom, že nezabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého, ale ho umiestnila do jasí, čo jej umožňuje nájsť si zamestnanie a nebyť odkázaná na rodičovský príspevok. Vo vzťahu k realizácii styku s maloletým dieťaťom uvádza, že prvé stretnutie sa realizovalo v mesiaci máj, kedy si prišiel po syna, nasledujúci mesiac mu matka uviedla, že maloletý je chorý, preto termín modifikovali. Dňa 1.7.2017, kedy sa mal s maloletým opätovne stretnúť, mu matka odmietla maloletého vydať s odôvodnením, že je v škôlke. V tomto prípade sa obrátil na Políciu Slovenskej republiky, o čom bol spísaný protokol. Otec opätovne cestoval 1.200 km zbytočne. Takto prebiehal jeho styk so synom od začiatku každý druhý termín styku, kedy vynaložil čas a výdaje na cestu, mu matka syna odmietla odovzdať s rôznymi výhovorkami. Uviedol, že výživné na maloleté dieťa vo výške 4.000 Kč platí, pričom matke doplatil aj dlžné výživné vo výške 14.274 Kč.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa ust. § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správny.

12. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1

CSP a contrario a dospel k rovnakému právnenému záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli ku dňu jeho rozhodnutia splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko matka neosvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu nariadením neodkladného opatrenia, a to zmenou úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a zvýšením výživného. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadení neodkladného opatrenia, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, pričom starostlivo prihliadal na všetky relevantné skutočnosti vrátane toho, čo uviedla matka v podanom návrhu, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého uznesenia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré zdôraznila v podanom návrhu a ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd dodáva, že neodkladné opatrenie má slúžiť na dočasné zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je namieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Práve táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Len v prípadoch osvedčenia bezprostredného ohrozenia zdravia dieťaťa či osvedčenia iného závažného dôvodu, je namieste neodkladným opatrením rozhodnúť pred rozhodnutím v merite veci. Základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Neodkladné opatrenie neprejudikuje prípadný úspech, resp. neúspech v konaní o merite veci. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje aj bez výsluchu účastníkov konania, čím je daná možnosť súdu rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez toho, že by sa účastníci k návrhu na jeho nariadenie priamo a ústne vyjadrili. Táto skutočnosť je v súlade s účelom neodkladného opatrenia, pretože súd v zákonom stanovenej relatívne krátkej lehote nemá čas na dokazovanie a o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje na základe pravdepodobnosti s tým, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je vždy prioritný záujem detí. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je založené na výsledkoch dokazovania, na závere o skutkovom stave a ani na právnom posúdení veci. Nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí. Rozhodovanie o neodkladnom opatrení teda nie je konaním nadchádzajúcim, ale konaním o neodkladnom opatrení, ktorého zmyslom a účelom je rýchla (spravidla neodkladná) a účinná predbežná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci samej, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z návrhu matky je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi sú problematické vzhľadom k tomu, že bývajú v rôznych štátoch a dôsledné skúmanie správania sa otca vo vzťahu k maloletému dieťaťu vo veci úpravy styku si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadení neodkladného opatrenia. Až rozhodnutie vo veci, ako výsledok dokazovania zohľadní, ktoré skutkové okolnosti boli dôležité pre rozhodnutie o návrhu matky. Skutočnosti uvádzané matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v návrhu vo veci samej ako i v odvolaní matky proti uzneseniu súdu prvej inštancie, sú nepochybne relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. K odvolacej námietke matky vo vzťahu k určenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, odvolací súd poukazuje na ust. § 366 CMP. Kritéria určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vo veci samej vyplývajú z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktorými sú predovšetkým možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ako aj odôvodnené potreby detí s tým, že každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Tento rozsah je zásadne odlišný od neodkladného opatrenia, ktorý je daný len nevyhnutnosťou. Odvolací súd poukazuje na to, že otec si plní vyživovaciu povinnosť v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Brne č.k. 20 Co 80/2019-151 vo výške 4.000 CZK mesačne. Keďže v danom prípade sa jedná o neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať odvolacími námietkami a skutočnosťami tvrdenými v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože tieto sa týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie.

13. Vzhľadom na to, že z obsahu spisu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).